

Sygn. akt IV KK 728/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski (przewodniczący)

SSN Michał Laskowski

SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

Protokolant Łukasz Biernacki

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w sprawie **S. C.**

skazanego z art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 178a § 4 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 5 lutego 2020 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w J.

z dnia 5 sierpnia 2019 r., sygn. akt II K (...),

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu w J. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 5 sierpnia 2019 r. Sąd Rejonowy w J. uznał oskarżonego S. C. za winnego popełnienia czynu z art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 178a § 4 k.k. i za to skazał go na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Jednocześnie, na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego świadczenie pieniężne w kwocie 10.000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, a

na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzekł środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.

Wyrok ten nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 13 sierpnia 2019 r.

Od powyższego wyroku kasację na korzyść skazanego wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżył go w całości i zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie prawa procesowego, a mianowicie art. 117 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 133 § 2 k.p.k., poprzez błędne uznanie, iż S. C. został skutecznie zawiadomiony o terminie rozprawy i przeprowadzenie jej w dniu 5 sierpnia 2019 r. pomimo niestawiennictwa oskarżonego, w sytuacji gdy stosowna korespondencja przesłana została na adres nie stanowiący miejsca zamieszkania oskarżonego, w związku z czym nie mogła ona zostać uznana za doręczoną i zachodziła przeszkoda do przeprowadzenia czynności pod nieobecność osoby uprawnionej do wzięcia w niej udziału, co w konsekwencji doprowadziło do obrazy art. 374 § 1 k.p.k., poprzez naruszenie prawa oskarżonego do uczestniczenia w rozprawie oraz obrazy art. 6 k.p.k., polegającej na uniemożliwieniu oskarżonemu realizowania prawa do obrony.

Wskazując na powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w J. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, stąd jej rozpoznanie i uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zaskarżony kasacją wyrok wydano z rażącym naruszeniem wskazanych w jej zarzucie przepisów postępowania, co miało istotny wpływ na jego treść.

Zgodnie z art. 117 § 1 k.p.k. uprawnionego do wzięcia udziału w czynności procesowej zawiadamia się o jej czasie i miejscu, chyba że ustawa stanowi inaczej. W odniesieniu do rozprawy głównej, ustawa nie stanowi inaczej, gdyż w myśl art. 374 § 1 k.p.k. oskarżony ma prawo brać w niej udział. Z kolei, stosownie do treści przepisu art. 117 § 2 k.p.k., czynności nie przeprowadza się m.in. wtedy, gdy osoba uprawniona nie stawiała się, a brak jest dowodu, że została o niej powiadomiona. Nieprawidłowe powiadomienie o rozprawie jest równoznaczne

z niepowiadomieniem o niej i w rezultacie implikuje zawsze konieczność zaniechania jej przeprowadzenia.

Stwierdzone w niniejszej sprawie okoliczności pozwalają wnioskować, że Sąd Rejonowy w J. nie dochował ustanowionego w przepisie art. 117 § 1 k.p.k., obowiązku prawidłowego zawiadomienia S. C. o rozprawie głównej, wyznaczonej na dzień 5 sierpnia 2019 r.

Ze znajdującego potwierdzenie w aktach sprawy przebiegu postępowania wynika, że w dniu 16 lipca 2019 r. wysłano oskarżonemu wezwanie na adres – ul. W., J. (k. 37), mimo że w toku postępowania przygotowawczego poinformował on organ prowadzący postępowanie o zmianie miejsca zamieszkania i wskazał nowe miejsce pobytu – ul. S., D. (k. 23), które odnotowano również w akcie oskarżenia (k. 30). Okoliczność ta, podobnie jak adnotacja na przesyłce „adresat nie przebywa pod tym adresem”, umknęła uwadze Sądu, który na rozprawie w dniu 5 sierpnia 2019 r. uznał, iż wezwanie zostało oskarżonemu prawidłowo doręczone (k. 37v. i 38).

Jak słusznie zatem wskazuje skarżący, Sąd Rejonowy w J. wadliwie uznał za prawidłowo doręczone wezwanie S. C. na rozprawę w dniu 5 sierpnia 2019 r. w trybie art. 133 § 2 k.p.k. i w związku z tym procedował pod nieobecność oskarżonego, mimo że faktycznie oskarżony o terminie i miejscu tej czynności procesowej, z przyczyn od niego niezależnych, zawiadomiony nie został. Błądność tej decyzji jest oczywista, gdy zważy się, że sąd byłby uprawniony do stwierdzenia, iż wezwanie o terminie i miejscu rozprawy zostało właściwie doręczone oskarżonemu, tylko w przypadku wskazania w nim prawidłowego adresu zamieszkania. Nie ulega wątpliwości, że wskazanie niewłaściwego adresu spowodowało, iż wezwanie to w ogóle nie mogło zostać doręczone oskarżonemu w sposób realny.

W tej sytuacji uznać należy, że Sąd Rejonowy w J. przeprowadzając pod nieobecność oskarżonego w dniu 5 sierpnia 2019 r. rozprawę główną, rażąco uchybił treści art. 117 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 133 § 2 k.p.k., skoro nie było rzeczywistych przesłanek do uznania, że oskarżony o terminie i miejscu tej rozprawy został prawidłowo zawiadomiony. Konsekwencją tego uchybienia było także naruszenie wynikającego z art. 374 § 1 k.p.k. prawa oskarżonego

do uczestniczenia w rozprawie oraz wynikającego z art. 6 k.p.k. prawa oskarżonego do obrony, skoro został pozbawiony możliwości osobistego uczestnictwa w rozprawie oraz ewentualnego składania wyjaśnień, oświadczeń i wniosków, w tym wniosku o uzasadnienie wyroku, a w dalszej kolejności jego ewentualnego zaskarżenia. Nie ulega przy tym wątpliwości, że stwierdzone uchybienia istotnie wpłynęły na treść zapadłego orzeczenia w rozumieniu art. 523 § 1 k.p.k.

Z tych względów, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w J. do ponownego rozpoznania. Ponownie rozpoznając sprawę Sąd ten uniknie uchybień będących podstawą uwzględnienia kasacji i rozpozna sprawę zgodnie z obowiązującym prawem procesowym. Kierując się powyższym, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.